

SABOs miljöberättelse 2015

SABO AB

Besöksadress:	Drottninggatan 29, 7 tr, 111 51 Stockholm
Postadress:	Box 474, 101 29 Stockholm
Telefon:	08 – 406 55 00
Fax:	08 – 20 99 04
E-post:	info@sabo.se
Kontaktperson:	Thorbjörn Nilsen
Tfn:	08-406 55 11
E-post:	thorbjorn.nilsen@sabo.se
Hemsida:	www.sabo.se
Organisationsnummer:	556439-7361
Antal anställda:	48 personer
Diplomerade enligt Svensk Miljöbas:	24 februari 2005 23 februari 2006 15 februari 2007 30 mars 2010 16 juni 2011 21 juni 2012 26 mars 2013 2 juni 2014 18 maj 2015
Övriga ledningssystem:	Nej

Organisation och verksamhet

SABO AB är en intresseorganisation för de allmännyttiga bostadsföretagen i Sverige vilka f n är 302 stycken. Tillsammans har SABO:s medlemsföretag ca 800 000 lägenheter med över en miljon boende. SABO driver, påverkar och sprider kunskap kring bostadsfrågor i syfte att stödja de allmännyttiga bostadsföretagen så att de kan möta de krav de ställs inför på en bostadsmarknad i ständig förändring. Verksamheten drivs i huvudsak genom servicebolaget SABO AB. Det helägda dotterföretaget SABO Förlags AB ger ut tidskriften Bofast. Koncernen SABO har cirka 47 helårsanställda. Företagets lokaler ligger i Stockholm och är på 1 536 m². Hyresvärd är Fabege.

SABO är miljödiplomerade, vilket innebär att vi arbetar efter ett miljöledningssystem som bygger på de fem grundelementen i ISO 14001 och uppfyller kraven i den nationella miljöledningsstandarden Svensk Miljöbas.

Enheten Fastighetsutveckling har som sitt ansvarsområde att stödja medlemsföretagen inom områdena nyproduktion, renovering, energifrågor, digitalisering och utemiljö. Energieffektivisering är en dominerande del när det handlar

om driftfrågor, men genomsyrar även nyproduktion och renovering. Som intresseorganisation har SABO också en viktig roll att tillvarata medlemmarnas intressen genom att vara remissinstans och bedriva lobbying så att lagar och regler utformas på ett ändamålsenligt sätt.

En arbetsgrupp bestående av fem medarbetare träffas regelbundet för att samordna, utveckla och följa upp miljöarbetet. Handlingsplaner och miljömål är en integrerad del i SABOs verksamhetsplanering. Det innebär att mål och aktiviteter förs in i ordinarie verksamhetsplan och budget för den eller de enheter som berörs. Dessa verksamhetsplaner och budgetar, inkl miljöåtgärder, behandlas sedan i ledningsgruppen innan de går igenom och presenteras för all personal. Slutligen fastställs verksamhetsplan och budget på företagsnivå av styrelsen.

Utöver ovanstående avrapporteras miljöarbetet en gång per år i ledningsgruppen och en gång under ett av de regelbundna informationsmöten dit samtliga medarbetare är inbjudna. Information om miljöarbetet finns också på intranät och hemsida.

VD är ansvarig för lagefterlevnad och Thorbjörn Nilsen för miljöledningsarbetet.

Miljöpåverkan

Bostäder står för mer än en tredjedel av Sveriges energianvändning, framförallt uppvärmning och varmvatten. SABOs främsta möjlighet att åstadkomma förbättringar inom miljöområdet är indirekt, genom att påverka medlemsföretagen, som äger och förvaltar 18% av Sveriges bostadsbestånd. Även miljöpåverkan från områdena avfall och inköp är betydande.

SABOs direkta miljöpåverkan finns framförallt inom transportområdet, då de flesta som arbetar på SABO reser mycket i tjänsten.

Bedömningen av våra betydande miljöaspekter har gjorts utifrån de 16 nationella miljö kvalitetsmålen.

Miljöpolicy

SABO är bransch- och intresseorganisation för de allmännyttiga bostadsföretagen i Sverige. Störst möjlighet att påverka miljön i ett större perspektiv har vi indirekt genom de insatser vi gör för att öka kunskapen och på olika sätt stimulera miljövänliga arbetssätt hos våra medlemsföretag.

Vi påverkar också miljön direkt genom innehållet i de tjänster och produkter vi nyttjar och tillhandahåller. Vidare påverkar vårt eget beteende miljön, till exempel hur vi reser i tjänsten, hur vi gör våra inköp, hur vi utnyttjar våra lokaler och hur vi hanterar vårt avfall.

Vi ska sträva efter att minska vår miljöpåverkan och bidra till en hållbar samhällsutveckling genom att:

- sprida kunskap om energieffektiv och miljöanpassad förvaltning och byggande hos våra medlemsföretag.
- motivera och engagera varandra till att agera miljömässigt ansvarsfullt. Detta gör vi bland annat genom kontinuerlig utbildning och information kring miljöfrågor.
- vid inköp av kontorsmaterial, datorer, mat med mera väga in miljöaspekten vid valet av leverantör. Miljömärkta produkter skall väljas i första hand.
- minska miljöbelastningen från våra transporter, både vid tjänsteuppdrag och vid varuleveranser genom att väga in miljöaspekten vid valet av transporter. Vi skall sträva mot att använda färdmedel med förnyelsebara bränsleslag.
- minska uppkomsten av avfall samt öka källsorteringen av det uppkomna avfallet.
- minska vår användning av framför allt el men också av värme- och vattenförbrukning. Vi skall minska användningen av fossila energikällor.
- följa miljölagstiftningen och arbeta med ständiga förbättringar.

Denna miljöpolicy antogs av SABO 2015-12-15

Miljömål 2016

Utbildning och delaktighet

Mål 1

SABOs medarbetare ska motivera och engagera varandra till att agera miljömässigt ansvarsfullt. Detta gör vi bland annat genom kontinuerlig utbildning och information kring miljöfrågor

- 1.1 Se miljörutiner p1
- 1.2 Styrelsen gör studiebesök i Freiburg

Kommunikation

Mål 2

SABOs miljöarbete ska kommuniceras internt

- 2.1 Se miljörutiner p 2-5

Mål 3

SABOs miljöarbete ska kommuniceras externt

- 3.1 Utveckla allmannyttan.se genom att samla in och sprida fler goda exempel från medlemsföretagen

Inköp och leverantörer

Mål 4

SABO ska vid inköp väga in miljöaspekten vid valet av leverantör.

- 4.1 Se över upphandlingspolicyns miljöbedömning av leverantörer

Mål 5

Miljömärkta varor ska väljas i första hand.

- 5.1 Se miljörutiner p 6-7

Energi

Mål 6

SABO ska minska användning av framför allt el men också av värme- och vattenförbrukning. Vi ska minska användningen av fossila energikällor.

- 6.1 Fortsätt arbetet med Energiutmaningen,
- 6.2 Anordna konferens Energikicken
- 6.3 Fortsatt arbete med Insaml & uppföljning energidata i Kombohus
- 6.4 Utlys SABOs hållbarhetspris
- 6.5 Fortsatt arbete i Miljöråd och Miljönätverk
- 6.6 Genomför miljöenkät

Transporter

Mål 7

SABO ska minska miljöbelastningen från våra transporter, både från tjänsteresor och leveranser, genom att väga in miljöaspekten vid valet av transporter. Vi skall sträva mot att använda färdmedel med förnyelsebara bränsleslag

- 7.1 Följa miljörutiner p 8-10
- 7.2 Sälj tjänstebil
- 7.3 Teckna avtal med hyrbilsfirma med incitament att välja miljöbil

Avfall

Mål 8

SABO ska minska uppkomsten av avfall samt öka källsorteringen av det uppkomna avfallet

- 8.1 Se miljörutiner p 11.

Genomförda miljöförbättringar 2007-2015

Befintlig dokumentation

Miljöberättelse med miljöpolicy och miljömål
Handlingsprogram
Miljölagkravförteckning
Utbildningsplan

Miljöarbetet

SABO AB började hösten 2004 arbeta med Stockholms stads miljödiplom. Efter ett uppehåll i samband med omorganisation 2007 återupptogs arbetet igen 2009. Diplomet utfärdas numera av Miljöstegen, som är godkända för att utfärda diplom av Föreningen Svensk Miljöbas. Ledningssystemet bygger på de fem grundelementen i ISO 14001 samt utgår från att arbetet bedrivs med inriktning på ständiga förbättringar vad gäller miljöförbättrande miljöåtgärder och dokumentation. 2012 uppdaterade vi den miljöutredning som ursprungligen gjordes 2004. I utredningen kartläggs våra mest betydande miljöaspekter och utifrån dem har vi formulerat miljöpolicy, miljömål och handlingsprogram, samt miljöberättelse. En intern miljögrupp med representanter från olika enheter bildades 2012. Under 2013 togs beslut om att skapa en struktur för hållbarhetsarbete, i vilket miljöarbetet blir en integrerad del.

SABO underlättar och främjar sina medlemmars miljöarbete

SABOs egen interna kontorsverksamhet har i ett större perspektiv inte så stor miljöpåverkan. Däremot har SABO som intresseorganisation stor möjlighet att stödja sina medlemmars miljöarbete och minska deras miljöpåverkan, framförallt inom energiområdet. SABO bistår sina medlemmar med rådgivning i miljöfrågor och genomför miljöutbildningar och miljökonferenser.

Utbildning och delaktighet

Samtliga 49 medarbetare i koncernen har genomgått grundläggande miljöutbildning. Sex medarbetare har gått miljöupptaktsutbildning. Två medarbetare har gått endags utbildning om Hållbarhetsarbete och kommunikation.

Kommunikation

Externt

Allmannyttan.se sjösattes 2015. Innehållet kretsar kring de allmännyttiga företagens arbete för ett hållbart samhälle, där effektiv och minskande energianvändning är en central del.

Nya medarbetare informeras om miljödiplomeringen, miljöpolicy och miljöprogrammet.

Samtliga medarbetare får kontinuerlig information om företagets miljöarbete vid gemensamma informationsmöten.

Miljöpolicy finns på hemsida, intranät samt uppsatt på anslagstavla.

Handlingsprogram samt aktuella miljöfrågor kommuniceras på intranät. Sedan 2014 beskrivs miljöarbetet i årsredovisningen.

I Café Lutan har informationen om källsortering, inköp av ekologiskt kaffe, frukt mm förbättrats.

Inköp/leverantörer

Vi har ökat inköpen av kravmärkta varor i köket.

Till våra kaffeautomater köps enbart miljömärkt kaffe.

Rese- och upphandlingspolicy har miljöanpassats.

Vi ställer miljökrav på tryckeritjänster. Alla anlitate tryckerier är Svanenmärkta utom ett som är ISO 14001-certifierat.

Alla brandsläckare är miljöanpassade.

Endast miljömärkt kontorsmaterial köps in.

Miljö/hållbarhet beaktas alltid vid inköp av presenter & julklappar.

Gåvobevis till föreningen Maskrosbarn har ersatt "prylar" som gåvor till medverkande vid utbildningar och konferenser.

Konferenser förläggs när det är möjligt till miljömärkta anläggningar.

Vegetarisk mat i vår matsal en dag i veckan.

Energi

Arbete riktat mot SABOs medlemmar

SABO startade 2007 Skåneinitiativet, en utmaning till alla medlemsföretag att fram till 2016 sänka sin energianvändning med 20%. Fram till 2014 hade 106 företag med hälften av medlemsföretagens bostadsyta anslutit sig och totalt hade energianvändningen bland de anslutna företagen sänkts med 15%.

2012 startade SABO en stor energisparkampanj i samarbete med medlemsföretag och med stöd av Hyresgästföreningen och Energimyndigheten. Vid utgången av 2015 hade mer än 150 av SABOs nära 300 medlemsföretag anslutit sig.

Varje år anordnar SABO tävlingen Årets Energiutmanare, där företag som bedriver ett framåtriktat och framgångsrikt energiarbete belönas.

SABOs interna arbete

2011 flyttade SABO till nya lokaler på Drottninggatan. Totalytan krympte ca 100 kvm, vilket i sig medför lägre energiförbrukning. Utökad tids- eller rörelsestyrning av allmänbelysning, modernare armaturer och utbyte av några skrivare har sammantaget medfört att årsförbrukningen av el kunnat sänkas ytterligare.

Gamla servrar har ersatts av virtuella servrar, vilket medför mindre energiåtgång.

Utbyte av gamla stationära datorer mot energieffektiva, Svanenmärkta, maskiner har genomförts.

4 skrivare/kopiatorer ersattes av moderna maskiner med betydligt bättre energiprestanda och med miljövänlig hantering av toner.

Sammantaget har elförbrukningen sänkts med en tredjedel sedan 2008 och uppgår nu till ca 120 000 kWh per år.

Transporter

Kontinuerlig information om hur medarbetare kan minska sin miljöpåverkan från transporter (t ex. åka tåg istället för flyg när det är rimligt avstånd, vid bilhyrning, välj miljöbil, beställ miljötaxi etc).

Endast miljömärkta transportföretag anlitas.

Tjänstebilar har avyttrats, den sista kommer att säljas 2016.

Vattencisterner har tagits bort.

Vi har underlättat för personalen att cykla till jobbet genom att hyra två garageplatser, vilka inhägnats och gjorts om till cykelgarage samt möjlighet att duscha. En tredjedel av personalen cyklar mer eller mindre regelbundet till jobbet.

Under 2014 har vi även upplåtit yta till cyklister i en av grannlokalerna i huset.

Ingen anställd åker regelmässigt bil till arbetet.

Fr o m 2014 redovisas resande med tåg, flyg, lokaltrafik samt bil var för sig, vilket möjliggör uppföljning och i förlängningen att vidta åtgärder för att styra resandet mot mer hållbara alternativ.

Avfall

De senaste åren har inbjudningar och dokumentation till utbildningar och konferenser i allt högre grad gjorts digitala.

Elektroniska lönespecifikationer har införts.

Handlingar till styrelse, revisorer och kongressombud skickas digitalt när det är möjligt

Vi har möjligheter både till elektronisk fakturering och att ta emot elektroniska fakturor. Felutskriften har minskats efter genomgång av defaultinställningar för skrivare och uppmärkning av pappersfack.

Sammantaget har dessa åtgärder lett till att inköp av papper minskat med 1,4 ton (56%) från 2012 till 2015.

Vi källsorterar papper, glas, metall, papp, plast, elskrot, batterier, glödlampor och lysrör.

2013 infördes även källsortering av pappersförpackningar.